

ИНФОРМАТОР
за полагање пријемног испита
АКАДЕМСКА 2020/21. ГОДИНА

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ ФОЧА

САДРЖАЈ

Мисија и визија	5
Основни подаци о студијским програмима	6
НАСТАВНИ ПЛАН ЗА ПРВУ ГОДИНУ СТУДИЈА	7
Студијски програм Медицина	7
Студијски програм Стоматологија	8
Студијски програм Здравствена њега	9
Студијски програм Специјална едукација и рехабилитација	10
УПИСНА ПРОЦЕДУРА	11
Уписна политика на Медицинском факултету Фоча	11
Документа потребна за полагање пријемног испита	11
Студенти, страни држављани	12
Пријемни испит	12
Уписни материјал	13
Статус уписаних студената	13
УЗОРЦИ ТЕСТОВА ЗНАЊА	14
Студијски програми Медицина и Стоматологија	14
Студијски програм Здравствена њега	21
Студијски програм Специјална едукација и рехабилитација	28
ПРОСТОР И ОПРЕМА	37
Наставна база и центри	37
Студентски савез Медицинског факултета Фоча	38
ПРАКТИЧНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ	39
Неколико информација о Фочи	39
Како стићи у Фочу?	39
Смјештај студената	40
Трошкови живота	41
Валута и промет новца	41
Локални и међуградски саобраћај	41
Слободне активности	41
Административне формалности у вези са боравком у РС и БиХ	41
Здравствено осигурање: полиса осигурања, медицинске услуге	42
Важни телефонски бројеви	43

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ ФОЧА

Адреса: Студентска 5, 73300 Фоча, Република Српска, БиХ

Тел/факс: +387 58 210 420, +387 58 210 007

Студентска служба: +387 58 216 200

e-mail: office-mf@ues.rs.ba

web site: www.mef.ues.rs.ba

Декан:

Проф. др Дејан Бокоњић

Продекани:

Доц. др Ирена Младеновић, продекан за наставу

Доц. др Срђан Машић, продекан за научно-истраживачки рад и предузетништво

Драги будући студенти,

Опредјељење да наставите школовање на неком студијском програму академских студија свакако је једно од најзначајнији у вашем животу. То одређење ће вас сврстати у елиту друштва, којом год професијом ћете се у будућности бавити.

Уколико желите да се бавите медицином, у најширем значењу те ријечи, треба да имате у виду да је Медицински факултет у Фочи, са своја четири студијска програма, без сумње, најпрестижнија високошколска установа у региону, која се бави образовањем будућих здравствених радника.

Студијски програм Медицина је први у БиХ који је успјешно прошао акредитацију, што га ставља у ранг препознатљивих високошколских установа тог типа.

Желим овом приликом да нагласим да се Медицински факултет у Фочи, са свим својим академским и научним потенцијалима несебично ставља у функцију стицања ваших нових знања. А знање је данас, без обзира на потешкоће и недоумице нашег друштвеног тренутка, највећи капитал и највећа вриједност.

Наша је мисија образовање засновано на изврности кроз наставни процес са изврним професорима и научно-истраживачки рад који је интегрисан у образовни процес.

Медицински факултет је научно-образовна установа са дугогодишњом традицијом. Основан је 1946. године у Сарајеву, а ревитализован 15.10.1993. године у Фочи.

На Медицинском факултету у Фочи настава се организује на четири студијска програма:

- **Медицина**
- **Стоматологија**
- **Здравствена њега**
- **Специјална едукација и рехабилитација (Дефектологија)**

Уколико се определијелите за студије на Медицинском факултету у Фочи, будите сигурни да ћете на четири студијска програма, добити најквалитетнија знања и савладати најважније вјештине из области за коју се одлучите, што ће вам отворити врата ка жељеној професији.

Наше је гесло било и остало тежити изврности. Бити раме уз раме са најбољима. Наша садашњост и будуност су извјесни. Медицински факултет и Универзитетска болница у Фочи, као наставна база Медицинског факултета, крупним корацима корачају у своје ново, љепше и боље сутра.

Проф. др Дејан Бокоњић

Декан

Мисија и визија

Мисија Медицинског факултета Фоча је посвећена највишим стандардима изврности у истраживању и образовању високостручних кадрова из области медицине, стоматологије, здравствене његе, специјалне едукације и рехабилитације, као и специјалиста из различитих области, који би својим знањем помогли промоцији и ширењу здравствене културе, здравствене заштите, као и модернизацију Републике Српске, Босне и Херцеговине и читавог региона у оквиру научне области биомедицине. образовање кадрова из области биомедицине подразумева научну, хуманистичку и етичку димензију уз стално побољшање здравља људи кроз унапређење професије, дијагностике, лијечења и превенције болести у друштвеној заједници.

Медицински факултет студентима пружа наставне програме изузетног квалитета и релевантности, и образује високо квалификоване кадрове.

Основни подаци о студијским програмима

Студијски програм: **Медицина**

- Звање: *доктор медицине* – 360 ECTS (Европски систем преносивих бодова)
- Вријеме трајања студија: 6 година

Студијски програм: **Стоматологија**

- Звање: *доктор стоматологије* – 360 ECTS
- Вријеме трајања студија: 6 година

Студијски програм: **Здравствена њега**

- Звање:
  1. *дипломирани медицинар здравствене његе* – 240 ECTS
  2. *дипломирани анестетичар* – 240 ECTS
  3. *дипломирани медицинско-лабораторијски технолог* – 240 ECTS
  4. *дипломирана стоматолошка сестра* – 240 ECTS
- Вријеме трајања студија: 4 године

Студијски програм: **Специјална едукација и рехабилитација**

- Звање:
  1. *дипломирани логопед* – 240 ECTS
  2. *дипломирани специјални едукатор и рехабилитатор* – 240 ECTS
- Вријеме трајања студија: 4 године

НАСТАВНИ ПЛАН ЗА ПРВУ ГОДИНУ СТУДИЈА

Напомена: планове и програме за све године студија на свим студијским програмима Медицинског факултета Фоча можете наћи на интернет страници Факултета.

Студијски програм Медицина

I ГОДИНА СТУДИЈА												
НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ			Часова недељно				Часова годишње				Број ECTS	Начин оцјењивања
			I сем.		II сем.		Пред.	Вјез.	Укупно	CPC		
Број	Шифра предмета	НАЗИВ ПРЕДМЕТА	П	В	П	В					Пред.	Вјез.
1	ME-04-1-001-1 ME-04-1-001-2	Анатомија	4	6	3	7	105	195	300	300	20	5 до 10
2	ME-04-1-002-1 ME-04-1-002-2	Хистологија и ембриологија	3	3	3	4	90	105	195	195	13	5 до 10
3	ME-04-1-003-1	Биологија ћелије и хумана генетика	3	6	0	0	45	90	135	135	9	5 до 10
4	ME-04-1-004-1	Медицина и друштво	4	0	0	0	60	0	60	60	4	5 до 10
5	ME-04-1-005-2	Клиничка пракса I и ургентна медицинска помоћ	0	0	1	3	15	45	60	60	4	5 до 10
6	ME-04-1-006-2	Методологија научно-истраживачког рада	0	0	1	3	15	45	60	60	4	5 до 10
7	ME-04-1-007-1 ME-04-1-007-2	Енглески језик I	1	1	1	1	30	30	60	60	4	5 до 10
Изборни предмети (Студент слуша и полаже 2 изборна предмета који улазе у укупно оптерећење студента)												
8	ME-04-2-008-1	Медицинска терминологија и латински језик	0	1	0	0	0	15	15	15	1	Положио/ Није положио
9	ME-04-2-009-2	Информатика у медицини	0	0	0	1	0	15	15	15	1	Положио/ Није положио
10	ME-04-2-010-2	Биофизика	0	0	1	0	15	0	15	15	1	Положио/ Није положио
11	ME-04-2-011-2	Вјештина комуницирања	0	0	1	0	15	0	15	15	1	Положио/ Није положио
Укупно активне наставе							375	525	900	900	60	

Студијски програм Стоматологија

I ГОДИНА СТУДИЈА												
НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ			Часова недељно				Часова годишње				Број ЕСПБ	Начин оцјењивања
Број	Шифра предмета	НАЗИВ ПРЕДМЕТА	I сем.		II сем.		Пред.	Вјеж.	Укупно	СРС		
			П	В	П	В						
1	СТ-04-1-001-1 СТ-04-1-001-2	Анатомија	3	3	3	3	90	90	180	270	15	5 до 10
2	СТ-04-1-002-1 СТ-04-1-002-2	Општа и орална хистологија и ембриологија	2	2	2	2	60	60	120	180	10	5 до 10
3	СТ-04-1-003-1	Биологија ћелије и хумана генетика	2	2	0	0	30	30	60	90	5	5 до 10
4	СТ-04-1-004-1	Биомедицинска информатика и статистика	1	2	0	0	15	30	45	75	4	5 до 10
5	СТ-04-1-005-1	Дентална анатомија	1	3	0	0	15	45	60	90	5	5 до 10
6	СТ-04-1-006-2	Орална хигијена	0	0	1	2	15	30	45	90	5	5 до 10
7	СТ-04-1-007-2	Општа и орална биохемија	0	0	4	2	60	30	90	150	8	5 до 10
8	СТ-04-1-008-1 СТ-04-1-008-2	Енглески језик I	1	1	1	1	30	30	60	90	5	5 до 10
Изборни предмети												
<i>(Студент слуша и полаже 3 изборна предмета који улазе у укупно оптерећење студента)</i>												
9	СТ-04-2-009-1	Медицинска терминологија и латински језик	0	1	0	0	0	15	15	15	1	Положио/ Није положио
10	СТ-04-2-010-2	Хемија у медицини	0	0	1	0	15	0	15	15	1	Положио/ Није положио
11	СТ-04-2-011-2	Биофизика у стоматологији	0	0	1	0	15	0	15	15	1	Положио/ Није положио
12	СТ-04-2-012-2	Увод у стоматологију	0	0	1	0	15	0	15	15	1	Положио/ Није положио
Укупно активне наставе							345	360	705	1080	60	

Студијски програм Здравствена њега (сви смјерови)

I ГОДИНА СТУДИЈА												
НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ			Часова недељно				Часова годишње				Број ЕСПБ	Начин оцјењивања
			I сем.		II сем.		Пред.	Вјез.	Укупно	СРС		
Број	Шифра предмета	НАЗИВ ПРЕДМЕТА	П	В	П	В					Пред.	Вјез.
1	Зњ-04-1-001-1	Анатомија, хистологија и ембриологија	3	2	0	0	45	30	75	105	6	5 до 10
2	Зњ-04-1-002-1	Биохемија	1	1	0	0	15	15	30	20	3	5 до 10
3	Зњ-04-1-003-1	Хумана генетика	2	1	0	0	30	15	45	45	3	5 до 10
4	Зњ-04-1-004-1	Информатика у здравству	1	2	0	0	15	30	45	15	3	5 до 10
5	Зњ-04-1-005-1	Социологија	2	0	0	0	30	0	30	30	2	5 до 10
6	Зњ-04-1-006-2	Медицинска етика	2	0	0	0	30	0	30	60	2	5 до 10
7	Зњ-04-1-007-1	Увод у медицину и здравствену његу	3	3	0	0	45	45	90	100	7	5 до 10
8	Зњ-04-1-008-1	Физиологија са биофизиком	0	0	3	2	45	30	75	105	6	5 до 10
9	Зњ-04-1-009-2	Микробиологија и имунологија	0	0	2	2	30	30	60	50	5	5 до 10
10	Зњ-04-1-010-2	Социјална медицина	0	0	1	1	15	15	30	60	2	5 до 10
11	Зњ-04-1-011-2	Клиничка пракса I	0	0	0	5	0	75	75	85	8	5 до 10
12	Зњ-04-1-012-2	Хигијена	0	0	2	1	30	15	45	25	3	5 до 10
13	Зњ-04-1-013-2	Мултидисциплинарна здравствена њега	0	0	1	3	15	45	60	30	5	5 до 10
14	Зњ-04-1-014-1 Зњ-04-1-014-2	Енглески језик I	1	1	1	1	30	30	60	90	5	5 до 10
Укупно активне наставе							375	375	750	810	60	

Студијски програм специјална едукација и рехабилитација (сви смјерови)

I ГОДИНА СТУДИЈА												
НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ			Часова недељно				Часова годишње				Број ЕСПБ	Начин оцјењивања
Број	Шифра предмета	НАЗИВ ПРЕДМЕТА	I		II		Пред.	Вјез.	Укупно	СРС		
			П	В	П	В						
1	ДЛ-04-1-001-1 ДЛ-04-1-001-2	Физиологија	2	1	2	1	60	30	90	180	9	5 до 10
2	ДЛ-04-1-002-1 ДЛ-04-1-002-2	Развојна психологија	2	1	2	1	60	30	90	180	9	5 до 10
3	ДЛ-04-1-003-1 ДЛ-04-1-003-2	Системи и модели специјалне едукације и рехабилитације	2	1	2	1	60	30	90	180	9	5 до 10
4	ДЛ-04-1-004-1	Педагогија	2	1	0	0	30	15	45	75	4	5 до 10
5	ДЛ-04-1-005-2	Дидактика	0	0	2	1	30	15	45	75	4	5 до 10
6	ДЛ-04-1-006-1	Савјетовање родитеља	2	1	0	0	30	15	45	75	4	5 до 10
7	ДЛ-04-1-007-2	Хумана генетика	0	0	2	2	30	30	60	120	6	5 до 10
8	ДЛ-04-1-008-1 ДЛ-04-1-008-2	Основе социологије	2	0	2	0	60	0	60	120	6	5 до 10
9	ДЛ-04-1-009-1 ДЛ-04-1-009-2	Основе статистике и информатике у специјалној едукацији и рехабилитацији	1	1	1	1	30	30	60	120	6	5 до 10
Изборни предмети (студент слуша и полаже 1 од два понуђена изборна предмета, који улази у укупно оптерећење студента)												
10	ДЛ-04-1-010-1	Психологија личности	2	0	0	0	30	0	30	60	3	Положио/ није положио
11	ДЛ-04-1-011-2	Педагошка психологија	0	0	2	0	30	0	30	60	3	Положио/ није положио
Укупно активне наставе							420	195	615	1185	60	

УПИСНА ПРОЦЕДУРА

Информације о уписној процедури на Универзитету у Источном Сарајеву објављују се у јавним средствима информисања, као и на сајту Факултета.

Уписна политика на Медицинском факултету Фоча

Сви држављани БиХ, као и страни држављани могу да конкуришу за упис на Медицински факултет Фоча. Услов за упис на студијски програм прве године, првог циклуса студија је завршено четворогодишње средњошколско образовање у БиХ са минималном просјечном оцјеном 3,0 (осим за студијске програме Здравствена нега и Специјална едукација и рехабилитација) или еквивалентно образовање у иностранству. Конкурсну процедуру проводи Комисија коју именује декан Факултета.

Број студената, који ће бити уписан на прву годину одобрава Влада Републике Српске, а на приједлог Универзитета.

Документа потребна за полагање пријемног испита

- захтјев за упис,
- оригинална свједочанства о завршеним разредима средње школе,
- оригинална диплома о завшеној средњој школи,
- извод из матичне књиге рођених (оригинал),
- увјерење о држављанству (оригинал),
- лична карта или пасош (на увид)
- љекарско увјерење, издато од стране Медицинског факултета Фоча,
- потврда о регулисаном здравственом осигурању или овјерена здравствена књижица (студенти држављани Србије морају приложити одговарајућу документацију Фонда здравственог осигурања код кога су осигурани за остваривање здравственог осигурања, по основу Споразума о специјалним паралелним везама); Постоји неколико осигуравајућих друштава у Фочи, који пружају сличне услове здравственог осигурања.

Уз документа, потребно је приложити и:

- потврду о уплати трошкова пријемног испита,
- потврду о уплати за информатор,
- потврда о уплати за љекарско увјерење.

Сви подаци потребни за извршење уплата биће правовремено истакнути на огласној табли и интернет страници Факултета.

Студенти страни држављани

Потребна документација за студенте стране држављане је иста је као и за оне из БиХ, уз нострификацију средњошколске дипломе стечене ван БиХ (осим диплома стечених у Републици Србији).

Број студената који ће бити уписани зависи од уписног плана Универзитета у Источном Сарајеву. Висину школарине за студенте стране држављане утврђује надлежни орган Универзитета.

Студенти страни држављани треба да познају један од званичних језика БиХ, будући да се сва настава одвија на тим језицима. Од академске 2020/21.године, Медицински факултет Фоча уводи студиј медицине на енглеском језику. Више информација о овом програму можете наћи на интернет страници Факултета.

Пријемни испит

Пријемни испит се полаже у виду теста (писмено), а број и врста питања зависи од студијског програма за који се студент одлучи, према предложеном моделу.

Студијски програми Медицина и Стоматологија

- ✓ Тест из биологије
- ✓ Тест из хемије

Студијски програм Здравствена њега

- ✓ Тест из области здравствене њега
- ✓ Тест из биологије

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација

- ✓ Тест из биологије
- ✓ Тест из психологије
- ✓ Тест из социологије

Кандидат треба да одговори тачно на минимум 50% питања у сваком тесту. Формирање ранг листе се врши према укупном броју бодова кандидата, добијеном на основу успјеха у средњој школи и резултата на пријемном испиту. Кандидат може освојити највише 100 бодова, 50 бодова по основу успјеха у средњој школи, а 50 бодова по основу резултата на пријемном

испиту. Резултати пријемног испита се објављују на огласној табли и интернет страници Факултета.

Уписни материјал (доступан у студентској служби):

- Индекс
- Уписни формулар
- Формулар ШВ-20
- Семестрални формулар
- Уплата семестра
- Уплата трошкова суфинансирања (за суфинансирајуће студенте)
- Студентски сервиси (чланарине)
- Осигурање студената
- 3 фотографије (формат као за личну карту)

Статус уписаних студената

Након што постану студенти прве године Медицинског факултета, студенти могу имати сљедећи статус:

1. Редовни студент чије се школовање финансира из буџета Републике Српске.
2. Редовни студент који суфинансира своје школовање. Висину школарине одређује Влада Републике Српске.
3. Редовни студент који сам финансира своје школовање. Висину школарине одређује Управни одбор Универзитета и Источном Сарајеву.

У зависности од епидемиолошке ситуације везане за појаву новог вируса корона, уписна процедура може бити подложна промјени. О свим евентуалним промјенама бићете информисани путем интернет странице Факултета.

УЗОРЦИ ТЕСТОВА ЗНАЊА

Узорци тестова знања за студијске програме Медицина и Стоматологија

Напомена: базе питања за све тестове се налазе у посебним документима уз информатор

Рјешења ћете сами пронаћи у литератури која је препоручена за припремање пријемног испита.

ТЕСТ ПИТАЊА ИЗ БИОЛОГИЈЕ

1. Окружите слово /слова под којим су тачне реченице:

- а. Осим гамета, све ћелије организма настају мејозом.
- б. Резултат митозе су хаплоидне ћелије.
- в. Митоза се састоји од двије узастопне диобе.
- г. Хаплоидне ћелије имају двоструко већи број хромозома од диплоидних.
- д. Хаплоидни гамети су производ редукционе диобе-мејозе.
- е. Ниједна од наведених.

2. Окружите слово/слова под којим су тачне реченице:

- а. У састав једног нуклеотида улази органска база.
- б. У састав једног нуклеотида не улази органска база.
- в. Амино киселина учествује у грађи нуклеотида.
- г. Шећер гликоза улази у састав нуклеотида.
- д. Шећер фруктоза улази у састав нуклеотида.
- е. Ниједна од наведених.

3. Ћелија је основна јединица:

(окружите слово под којим су тачни одговори)

- 1. грађе и функције живих бића, а. 1,2,3.
- 2. раста и развића живих бића, б. 1,2,4.
- 3. насљеђивања и промјенљивости, в. 1,3,4.
- 4. регенерације. г. 2,3,4.
- д. 1,2,3,4.

4. За репликацију ДНК неопходно је присуство ензима:

(окружите слово под којим су тачни одговори)

- 1. нуклеазе, а. 1,2,3.
- 2. лигазе, б. 1,2,4.
- 3. ДНК полимеразе, в. 1,3,4.
- 4. хидролазе. г. 2,3,4.
- д. 1,2,3,4.

5. Назив „ћелија“ први је у биологију увео:

Окружите слово/слова под којим су тачни одговори)

- а. Чарлс Дарвин,
- б. Луј Пастер,
- в. Роберт Хук,
- г. Теодор Шван,
- д. ниједан од наведених.

6. Хемофилија је болест која се испољава у:

(окружите слово/слова под којим су тачни одговори)

- а. повећању броја леукоцита,
- б. повећању броја леукоцита, а смањењу еритроцита,
- в. немогућности грушања крви,
- г. стварању угрушака крви,
- д. ниједно од наведених.

7. Ћелијска мембрана се састоји из:

(окружите слово/слова под којим су тачни одговори)

- а. једног слоја липида и два слоја протеина,
- б. два слоја липида и два слоја протеина,
- в. два слоја липида и једног слоја протеина,
- г. два слоја липида и једног слоја протеина, хидрофилним крајевима окренутим према спољашној површини мембране,
- д. ниједно од наведених.

8. Кривљење кичме означава се као:

(окружите слово/слова под којим су тачни одговори)

- а. артроза,
- б. склероза,
- в. сколиоза,
- г. рахитис,
- е. ниједно од наведених.

9. У састав хемоглобина улази:

(окружите слово/слова под којим су тачни одговори)

- а. гвожђе,
- б. магнезијум,
- в. бакар,
- г. кобалт,
- д. никл,
- е. ниједан од наведених.

10. Основна јединица грађе ДНК је:

(окружите слово/слова под којим су тачни одговори)

- а. нуклеотид,
- б. нуклеозид,
- в. нуклеус,
- г. нуклеоид,
- д. ниједно од наведених.

11. Окружите слово /слова под којим су тачне реченице:

- а. Гени имају линеаран распоред на хромозому.
- б. Гени могу пролазити кроз једрову мембрану.
- в. Ауторепродукција је продукција гамета неке врсте.
- г. Гени су грађени од протеина.
- д. Синтеза гена одвија се у једарцету.
- е. Ниједна од наведених.

12. Окружите слово /слова под којим су тачне реченице:

- а. Генетичка шифра или код се састоји од три нуклеотида.
- б. Највећи број шифри одређује аминокиселину метионин.
- в. Генетички код је јединствен у живом свијету.
- г. Шифра УАА означена је као стоп кодон.
- д. Ниједна од наведених.

13. Окружите слово /слова под којим су тачне реченице:

- а. Зигот настаје спајањем мушких и женских гамета.
- б. Хомозигот настаје спајањем истих гамета.
- в. Хетерозигот настаје спајањем различитих гамета.
- г. Основни насљедни материјал је смјештен у цитоплазми.
- д. Највећи број хромозома имају нервне ћелије.
- е. Ниједна од наведених.

14. Окружите слово/слова под којим су тачне реченице:

- а. Женски пол је хетерогаметан.
- б. Мушки пол је хомогаметан.
- в. Детерминација пола зависи од мајке.
- г. Детерминација пола зависи од старости родитеља.
- д. Пол дјетета зависи од сперматозоида којим је оплођена јајна ћелија.
- е. Ниједна од наведених.

15. Окружите слово/слова под којим су тачне реченице:

- а. Образовање зигота назива се гаметогенеза.
- б. Сперматогенеза се одвија у оваријумима.
- в. Графови фоликули настају сперматогенезом.
- г. Ослобађање зрелог јајашца из графовог фоликула назива се овулација.
- д. Овулација је процес оплодње јајне ћелије.
- е. Ниједна од наведених.

16. Нумеричке аберације:**(окружите слово под којим су тачни одговори)**

1. су грешке у броју хромозома,	а. 1,2,3.
2. најчешће су леталне за човјека,	б. 1,2,4.
3. у живорођених изазивају бројне поремећаје,	в. 1,3,4.
4. главни узрок раних спонтаних поремећаја.	г. 2,3,4.
	д. 1,2,3,4.

17. Нефритис је обољење:**(окружите слово/слова под којим су тачни одговори)**

- а. бубрега,
- б. мокраћовода,
- в. мокраћне бешике,
- г. мокраћних изводних канала,
- д. ниједно од наведених.

18. Окружите слово/слова под којим су тачне реченице:

- а. Функционалне јединице насљеђивања су гамети.
- б. Хромозоми су најмање функционалне јединице насљеђивања.
- в. Функционалне јединице насљеђивања су гени.

- г. Сваки хромозом носи по један пар гена.
- д. Ниједна од наведених.

19. Коју од наведених болести изазивају вируси:
(окожите слово/слова под којим су тачни одговори)

- а. херпес,
- б. сиду,
- в. велике богиње,
- г. све наведене болести,
- д. само болести под б и в,
- е. ниједну од наведених.

20. Поред сокова за варење, гуштерача лучи и хормон:
(окожите слово/слова под којим су тачни одговори)

- а. адреналин,
- б. инсулин,
- в. трипсин,
- г. амилазу,
- д. ниједан од наведених.

21. Мушке полне жлијезде се називају:
(окожите слово/слова под којим су тачни одговори)

- а. сјеменици,
- б. јајници,
- в. сперматозоиди,
- г. сперматогоније,
- д. ниједно од наведених.

22. Брахидактилија је појава:
(окожите слово/слова под којим су тачни одговори)

- а. сраслих прстију,
- б. кратких прстију,
- в. шест прстију на стопалима,
- г. шест прстију на шакама,
- д. ниједно од наведених.

23. Организми код којих нема формираног једра (бактерије, модрозелене алге) називају се:
(Окожите слово /слова под којим су тачни одговори)

- а. некариоти,
- б. еукариоти,
- в. прокариоти,
- г. изокариоти,
- д. ниједно од наведених.

24. Да би генетичка структура популације остала непромијењена из генерације у генерацију, треба да: (окожите слово под којим су тачни одговори)

1. популација буде велика,	б. 1,2,4.
2. нема мутација,	в. 1,3,4.
3. нема селекције,	г. 2,3,4.
4. нема миграција.	д. 1,2,3,4.

25. Пластиди су органеле:

(окружите слово/слова под којим су тачни одговори)

- а. биљака и животиња,
- б. искључиво биљака,
- в. биљака и нижих животиња,
- г. биљака и виших животиња,
- д. ниједно од наведених.

ТЕСТ ПИТАЊА И ЗАДАЦИ ИЗ ХЕМИЈЕ

1. Која од следећих супстанци је елемент:

- а) амонијак   б) хелијум   ц) вода   д) ваздух   е) криолит

2. Елемент који има конфигурацију $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 4s^2$ се налази у следећој периоди:

- а) петој   б) четвртој   ц) првој   д) трећој   е) другој

3. Елемент који има конфигурацију $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^3$ се налази у следећој периоди:

- а) првој   б) петој   ц) четвртој   д) шестој   е) трећој

4. У којем низу елемената се налазе елементи са најнижом енергијом јонизације ?

- а) C, Si, Ge, Sn, Pb
- б) Be, P, Ca, S, Mn
- ц) N, P, As, Sb, Bi
- д) Na, K, Rb, Cs, Fr

5. Ако се неки елемент налази у четвртој периоди и другој групи његов редни број је:

- а) 15   б) 25   ц) 20   д) 18   е) 12

6. Ако су атомске масе за калцијум 40 и за фосфор 31 молекулска маса за примарни калцијум-фосфат износи:

- а) 256   б) 218   ц) 234   д) 236   е) 416

7. Од набројаних молекула највећи диполни моменат има:

- а) азот   б) водоник   ц) хлор   д) хелијум   е) флуор

8. Елемент са атомским бројем 16 има особине најсличније елементу чији је атомски број:

- а) 6   б) 32   ц) 34   д) 17   е) 15

9. Молекулска маса терцијарног калцијум-фосфата је: (Ca = 40, P = 31)

- а) 212   б) 365   ц) 135   д) 310   е) 175

10. Релативна атомска маса јода је 127. Колика је маса молекула тог елемента?

- а) $4,23 \times 10^{19}$ б) 254   ц) $2,11 \times 10^{-22}$ д) $4,23 \times 10^{-22}$ е) $4,23 \times 10^{-19}$

11. Које од наведених једињења има ковалентни тип везе?

- а) PH_3 б) NaN ц) CaH_2 д) Na_2O_2

12. Који од наведених парова хемијских елемената не граде јонска једињења:

- а) Ca i O   б) Ba i J   ц) Li i Cl   д) Na i F   е) C i Cl

13. Које од наведених једињења има јонски тип везе?

- а) PH₃   б) Na₂O₂   ц) AsH₃   д) NH₃   е) P₂O₅

14. Колико L NO, рачунато при стандардним условима, настаје потпуним сагорјевањем 2 мола амонијака?

- а) 11,2   б) 4,48   ц) 2,24   д) 22,4   е) 44,8

15. Заокружи слово испред формуле киселог оксида!

- а) NO   б) Al₂O₃   ц) P₂O₅   д) Na₂O   е) ZnO

16. Адицијом сумпорне киселине на 2-метил-1-бутен и хидролизим добијеног производа настаје:

- а) 2-метилбутанол-2   б) 2-метилбутанол   ц) бутанон
д) 2-метилбутанол-1   е) естар сумпорне киселине

17. Из ког од наведених једињења се дехидрогенањем може добити толуен?

- а) о-кислена   б) етилбензена   ц) бензил-хлорида
д) метилциклохексана   е) антрацена

18. Ароматични угљоводоник који садржи пет прстенова бензена, везаних међусобно тако да имају по два заједничка C атома је:

- а) нафтален   б) бензантрацен   ц) бензпирен
д) антрацен   е) анилин

19. Адицијом јодоводоника на пропен добија се:

- а) 1-јод-пропан   б) 3-јод-пропан   ц) 2-јод-пропан
д) 2,2-дијод-пропан   е) пропан

20. У реакцији циклопропана са бромом добија се:

- а) 1,2-дибромциклопропан   б) 1,3-дибромциклопро   ц) 1,3-дибромпропан
д) 1,2-дибромпропан   е) 1,1-дибромциклопропан

21. Оксидацијом пропилбензена са јаким оксидационим средством добија се:

- а) мравља киселина   б) пропионска киселина   ц) салицилна киселина
д) бензоева киселина   е) 1,4-диоксан

22. Ако се дехидрогенањем једињења молекулске формуле C₃H₈O добије производ који редукује Tollensov реактив, полазно једињење је:

- а) примарни алкохол   б) кетон   ц) алдехид
д) секундарни алкохол   е) етар

23. Који алкохол оксидацијом даје 2-метилпропанску киселину?

- а) 2-метил-1-пропанол   б) 2-бутанол   ц) 2-метил-2-пропанол

Узорци тестова знања за студијски програм Здравствена њега

Рјешења ћете сами пронаћи у литератури, која је препоручена за припремање пријемног испита.

ТЕСТ ПИТАЊА ИЗ ЗДРАВСТВЕНЕ ЊЕГЕ

1. Најзначајнији основни принцип сестринства је:

- а) принцип повјерења,
- б) чињења доброг и нечињења зла,
- в) тачност,
- г) поштовање аутономије.

2. Принцип правичности се односи на:

- а) говорење истине,
- б) неодавање тајне,
- в) фер третмана људи,
- г) чување приватности.

3. Свјетски дан здравља је:

- а) 7. април,
- б) 8. мај,
- в) 1. децембар,
- г) 12. мај.

4. Као свој дан, медицинске сестре славе:

- а) 7. април,
- б) 1. децембар,
- в) 12. мај,
- г) 8. мај.

5. За квалитетан рад медицинске сестре техничара потребна су знања из:

- а) здравствене његе,
- б) медицине,
- в) других наука,
- г) усвајање све три групе знања.

6. Дом здравља се првенствено бави:

- а) примарном превенцијом,
- б) лијечењем болесника,
- в) секундарном превенцијом,
- г) терцијарном превенцијом.

7. Болница се првенствено бави:

- а) примарном превенцијом,
- б) здравствено-васпитним радом,
- в) секундарном превенцијом,
- г) вакцинацијом становништва.

8. Завод за заштиту здравља се првенствено бави:

- а) примарном превенцијом,
- б) лијечењем болесника,
- в) терцијарном превенцијом,
- г) рехабилитацијом обољелих.

9. Центар за рехабилитацију се првенствено бави:

- а) здравствено-васпитним радом,
- б) секундарном превенцијом,
- в) лијечењем болесника,
- г) терцијарном превенцијом.

10. Дом здравља је здравствена установа која се првенствено бави:

- а) примарном здравственом заштитом на територији једне општине,
- б) секундарном здравственом заштитом на територији једне општине,
- в) примарном здравственом заштитом на територији мјесне заједнице,
- г) секундарном здравственом заштитом на територији мјесне заједнице.

11. Поступак при пријему болесника на стационарно лијечење зависи од:

- а) врсте обољења,
- б) наше процјене о хигијенском нивоу болесника,
- в) стања болесника,
- г) здравствене установе која га упућује.

(1) а, б, д

(2) а, ц

(3) б, ц

(4) сви одговори су тачни

12. Посјету родитеља дјетету на болничком лијечењу треба:

- а) забранити,
- б) дозволити два пута дневно,
- в) дозволити,
- г) дозволити да родитељ види дијете, али да дијете не види њега.

13. Примопредаја смјене се обавља:

- а) искључиво писмено,
- б) писмено и усмено поред болесничке постеље,
- в) на рапорту у сестринској соби,
- г) обично се не врши примопредаја смјене.

14. У болесничким јединицама за полуинтензивну његу, једна медицинска сестра може да његује:

- а) 1—2 болесника,
- б) 2—4 болесника,
- в) 10—12 болесника,
- г) 15—20 болесника.

15. Посјету тешком болеснику треба :

- а) дозволити неограничено,
- б) дозволити свакодневно, али контролисано,
- в) забранити, док болесник не изађе из кризе,
- г) зависи од породице обољелог.

16. Пријем болесника у јединицу интензивне терапије зависи од:

- а) дијагнозе болести,
- б) стања болесника,
- в) старости болесника,
- г) капацитета интензивне јединице.

17. При доласку болесника у болницу њиме доминирају следеће емоције:

- а) незаинтересованост за оздрављење,
- б) нада за оздрављење,
- в) брига за породицу,
- г) страх.

18. По изласку из болнице брига о болеснику:

- а) престаје од стране здравствене службе,
- б) бригу преузима породица,
- в) болесник преузима бригу о себи,
- г) бригу преузима Дом здравља.

19. Најкомплетнија метода рада медицинских сестара је:

- а) тимски метод рада,
- б) метод рада према болеснику,
- в) метод по процесу здравствене његе,
- г) метод прогресивне његе.

20. Главне фазе процеса здравствене његе се у свим уобичајеним ситуацијама одвијају следећим редосљедом:

- а) стварање сестринске дијагнозе, планирање његе, утврђивање потреба болесника, реализовање планираних активности и евалуација;
- б) планирање његе, стварање сестринске дијагнозе, утврђивање потреба болесника, реализовање планираних активности и евалуација;
- в) утврђивање потреба болесника, стварање сестринске дијагнозе, планирање његе, реализовање планираних активности и евалуација;
- г) утврђивање потреба болесника, планирање његе, стварање сестринске дијагнозе, реализовање планираних активности и евалуација.

21. Изучавање процеса здравствене његе уведено је у наставне планове и програме образовања медицинских сестара у Србији:

- а) 1982. године,
- б) 1985. године,
- в) 1986. године,
- г) 1990. године.

22. Највећи допринос у отварању прве школе за медицинске сестре има:

- а) Вирџинија Хендерсон,
- б) Анри Динан,
- в) Флоренс Најтингел,
- г) Др Андрија Штампар.

23. За квалитетан рад медицинске сестре техничара потребна су знања из:

- а) здравствене његе,
- б) медицине,
- в) других наука,
- г) усвајање све три групе знања.

24. Дом здравља се првенствено бави:

- а) примарном превенцијом,
- б) лијечењем болесника,
- в) секундарном превенцијом,
- г) терцијарном превенцијом.

25. Болница се првенствено бави:

- а) примарном превенцијом,
- б) здравствено-васпитним радом,
- в) секундарном превенцијом.

ТЕСТ ПИТАЊА ИЗ БИОЛОГИЈЕ**1. Окружите слово /слова под којим су тачне реченице:**

- а. Осим гамета, све ћелије организма настају мејозом.
- б. Резултат митозе су хаплоидне ћелије.
- в. Митоза се састоји од двије узастопне диобе.
- г. Хаплоидне ћелије имају двоструко већи број хромозома од диплоидних.
- д. Хаплоидни гамети су производ редукционе диобе-мејозе.
- е. Ниједна од наведених.

2. Окружите слово /слова под којим су тачне реченице:

- а. Генетичка шифра или код се састоји од три нуклеотида.
- б. Највећи број шифри одређује аминокиселину метионин.
- в. Генетички код је јединствен у живом свијету.
- г. Шифра УАА означена је као стоп кодон.
- д. Ниједна од наведених.

3. Окружите слово /слова под којим су тачне реченице:

- а. Транскрипција се одвија у нуклеусу.
- б. Транскрипција се одвија у цитоплазми.
- в. Транскрипција тече од ДНК према РНК.
- г. Транскрипција тече од РНК до протеина.
- д. Транскрипција се одвија на рибозомима.
- е. Ниједна од наведених.

4. Окружите слово/слова под којим су тачне реченице:

- а. У састав једног нуклеотида улази органска база.
- б. У састав једног нуклеотида не улази органска база.
- в. Амино киселина учествује у грађи нуклеотида.
- г. Шећер гликоза улази у састав нуклеотида.
- д. Шећер фруктоза улази у састав нуклеотида.
- е. Ниједна од наведених.

5. Ћелија је основна јединица:*(окружите слово под којим су тачни одговори)*

1. грађе и функције живих бића,
2. раста и развића живих бића,
3. наслеђивања и промјенљивости,
4. регенерације.

- а. 1,2,3.
 б. 1,2,4.
 в. 1,3,4.
 г. 2,3,4.
 д. 1,2,3,4.

6. Хомологи хромозоми:*(окружите слово под којим су тачни одговори)*

1. потичу један од оца, један од мајке,
2. идентични су по величини,
3. носе иста генска мјеста,
4. различити су по величини.

- а. 1,2,3.
 б. 1,2,4.
 в. 1,3,4.
 г. 2,3,4.
 д. 1,2,3,4.

7. За репликацију ДНК неопходно је присуство ензима:*(окружите слово под којим су тачни одговори)*

1. нуклеазе,
2. лигазе,
3. ДНК полимеразе,
4. хидролазе.

- а. 1,2,3.
 б. 1,2,4.
 в. 1,3,4.
 г. 2,3,4.
 д. 1,2,3,4.

8. Нумеричке аберације:*(окружите слово под којим су тачни одговори)*

1. су грешке у броју хромозома,
2. најчешће су леталне за човјека,
3. у живорођених изазивају бројне поремећаје,
4. главни узрок раних спонтаних поремећаја.

- а. 1,2,3.
 б. 1,2,4.
 в. 1,3,4.
 г. 2,3,4.
 д. 1,2,3,4.

9. Назив „ћелија“ први је у биологију увео:*(окружите слово/слова под којим су тачни одговори)*

- а. Чарлс Дарвин,
- б. Луј Пастер,
- в. Роберт Хук,
- г. Теодор Шван,
- д. ниједан од наведених.

10. Најважнији биохемијски процес, који се врши у митохондријама је:*(окружите слово/слова под којим су тачни одговори)*

- а. анаеробно дисање,
- б. аеробно дисање,
- в. ћелијско дисање,
- г. стварање антителија,

- д. синтеза протеина,
- е. ниједан од наведених.

**11. У плувачки се налази ензим који разлаже скроб на шећер:
(окружите слово/слова под којим су тачни одговори)**

- а. птијалин,
- б. пепсин,
- в. трипсин,
- г. амилаза,
- д. дентин,
- е. ниједан од наведених.

**12. Ћелијска мембрана се састоји из:
(окружите слово/слова под којим су тачни одговори)**

- а. једног слоја липида и два слоја протеина,
- б. два слоја липида и два слоја протеина,
- в. два слоја липида и једног слоја протеина,
- г. два слоја липида и једног слоја протеина, хидрофилним крајевима окренутим према спољашној површини мембране,
- д. ниједно од наведених.

**13. Кривљење кичме означава се као:
(окружите слово/слова под којим су тачни одговори)**

- а. артроза,
- б. склероза,
- в. сколиоза,
- г. рахитис,
- д. ниједно од наведених.

**14. У састав хемоглобина улази:
(окружите слово/слова под којим су тачни одговори)**

- а. гвожђе,
- б. магнезијум,
- в. бакар,
- г. кобалт,
- д. никл,
- е. ниједан од наведених.

**15. Основна јединица грађе ДНК је:
(окружите слово/слова под којим су тачни одговори)**

- а. нуклеотид,
- б. нуклеозид,
- в. нуклеус,
- г. нуклеоид,
- д. ниједно од наведених.

ЛИТЕРАТУРА**ЗДРАВСТВЕНА ЊЕГА**

1. Здравствене нега 4 ургентна стања у медицини; Б. Путниковић, М. Терзић, С. Мазих , М. Алимпић, С. Марковић. Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2002.
2. Здравствена нега 1; Р.Омерчајић, Рамовић Ф, Стијепић Ђ. Тузла, Пени 2005.
3. Здравствена нега 2; Омерчајић Р, Рамовић Ф, Стијепић Ђ. Тузла, Пени 2005.
4. Здравствена нега 1, за 1. разред медицинске школе; А. Баљозовић, С. Костић, Н. Баљозовић. Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2004.
5. Здравствена нега 3, за 3. разред медицинске школе; Р. Поповић, П. Боровић. Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2004.

БИОЛОГИЈА

1. Биологија за 1. разред гимназије и пољопривредне школе; Б. Татић.
2. Биологија за гимназију природно-математичког смјера и за пољопривредног техничара; М. Крунић, И. Савић.
3. Биологија за гимназију друштвено-језичког смјера; М. Крунић, И. Савић, Љ. Ђулафић-Стевановић.
4. Биологија за општу гимназију; М. Крунић, И. Савић, Љ. Ђулафић-Стевановић.
5. Биологија за 3. разред гимназије општег и природно-математичког смјера; В. Петровић, М. Пашић, Љ. Ђулафић, Г. Цвијић.
6. Биологија за 3. разред гимназије друштвено-језичког смјера и 4. разред опште гимназије; Д. Маринковић, Б. Чурчић, В. Петровић, М. Пашић, Б. Стевановић.
7. Биологија за биологију природно-математичког смјера; Маринковић, Савић, Чурчић, Терзија.

Узорци тестова знања за студијски програм Специјална едукација и рехабилитација

Рјешења ћете сами пронаћи у литератури, која је препоручена за припремање пријемног испита.

ТЕСТ ПИТАЊА ИЗ БИОЛОГИЈЕ

1. Основна јединица грађе ДНК је:

(окружите слово/слова под којим су тачни одговори)

- а. нуклеотид,
- б. нуклеозид,
- в. нуклеус,
- г. нуклеоид,
- д. ниједно од наведених.

2. Окружите слово /слова под којим су тачне реченице:

- а. Скуп свих хромозома у једној ћелији је кариотип.
- б. У цјелокупном животињском свијету женски пол је искључиво хомогаметан (XX), а мушки пол хетерогаметан.
- в. У полним ћелијама у анафази мејозе II раздвајају се хомологи хромозоми.
- г. Све реченице су тачне.
- д. Ниједна од наведених.

3. Организми код којих нема формираног једра (бактерије, модрозелене алге) називају се:

(окружите слово /слова под којим су тачни одговори):

- а. некариоти,
- б. еукариоти,
- в. прокариоти,
- г. антикариоти,
- д. изокариоти,
- е. ниједно од наведених.

4. Окружите слово/слова под којим су тачне реченице:

- а. Женски пол је хетерогаметан.
- б. Мушки пол је хомогаметан.
- в. Детерминација пола зависи од мајке.
- г. Детерминација пола зависи од старости родитеља.
- д. Пол дјетета зависи од сперматозоида којим је оплођена јајна ћелија.
- е. Ниједна од наведених.

5. Окружите слово /слова под којим су тачне реченице:

- а. Транскрипција се одвија у нуклеусу.
- б. Транскрипција се одвија у цитоплазми.
- в. Транскрипција тече од ДНК према РНК.
- г. Транскрипција тече од РНК до протеина.
- д. Транскрипција се одвија на рибозомима.
- е. Ниједна од наведених.

6. Окружите слово/слова под којим су тачне реченице:

- а. Образовање зигота назива се гаметогенеза.
- б. Сперматогенеза се одвија у оваријумима.
- в. Графови фоликули настају оогенезом.
- г. Ослобађање зрелог јајашца из графовог фоликула назива се овулација.
- д. Овулација је процес оплодње јајне ћелије.
- е. Ниједна од наведених.

7. Хомологи хромозоми:**(окружите слово под којим су тачни одговори)**

- 1. потичу један од оца , један од мајке, а. 1,2,3.
  - 2. идентични су по величини, б. 1,2,4.
  - 3. носе иста генска мјеста, в. 1,3,4.
  - 4. различити су по величини. г. 2,3,4.
- д. 1,2,3,4.

8. За репликацију ДНК неопходно је присуство ензима:**(окружите слово под којим су тачни одговори)**

- 1. нуклеазе, а. 1,2,3.
  - 2. лигазе, б. 1,2,4.
  - 3. ДНК полимеразе, в. 1,3,4.
  - 4. хидролазе. г. 2,3,4.
- д. 1,2,3,4.

9. Окружите слово /слова под којим су тачне реченице:

- а. Генетичка шифра или код се састоји од три нуклеотида.
- б. Највећи број шифри одређује аминокиселину метионин.
- в. Генетички код је јединствен у живом свијету.
- г. Шифра UAA означена је као стоп кодон.
- д. Ниједна од наведених.

10. Нумеричке аберације:**(окружите слово под којим су тачни одговори)**

- 1. су грешке у броју хромозома, а. 1,2,3.
  - 2. најчешће су леталне за човјека, б. 1,2,4.
  - 3. у живорођених изазивају бројне поремећаје, в. 1,3,4.
  - 4. главни узрок раних спонтаних поремећаја. г. 2,3,4.
- д. 1,2,3,4.

11. У којој фази ћелијског циклуса еукариота се дешава репликација ДНК:**(окружите слово/слова под којим су тачни одговори)**

- а. Г1 фази,
- б. Г2 фази,
- в. С фази,
- г. профази,
- д. ниједној од наведених.

12. Ђелијска мембрана се састоји из:

(окружите слово/слова под којим су тачни одговори)

- а. једног слоја липида и два слоја протеина,
- б. два слоја липида и два слоја протеина,
- в. два слоја липида и једног слоја протеина,
- г. два слоја липида и једног слоја протеина, хидрофилним крајевима окренутим према спољашној површини мембране,
- д. ниједно од наведених.

13. Улога хемоглобина је у :

(окружите слово/слова под којим су тачни одговори)

- а. хемосинтези,
- б. регулацији крвног притиска,
- в. преношењу кисеоника,
- г. преношењу хормона,
- д. регулацији температуре,
- е. ниједно од наведених.

14. Окружите слово/слова под којим су тачне реченице:

- а. Сваки зигот садржи хаплоидан број хромозома.
- б. Зигот увијек садржи диплоидан број хромозома.
- в. Зигот настаје као резултат мејотичке диобе.
- г. Митоза се у суштини састоји из двије узастопне диобе.
- д. Хомологи хромозоми воде поријекло од истог родитеља.
- е. Ниједна од наведених.

15. Поред сокова за варење гуштерача лучи и хормон:

(окружите слово/слова под којим су тачни одговори)

- а. адреналин,
- б. инсулин,
- в. трипсин,
- г. амилаза,
- д. ниједан од наведених.

16. Окружите слово /слова под којим су тачне реченице:

- а. Консангвинитет је ризичан, јер омогућава да се рецесивни штетни гени присутни у сродника нађу у хомозиготном стању.
- б. Консангвинитет је врло пожељан код човјека, јер доводи до биолошке разноврсности.
- в. Врло ријетки рецесивни гени у популацији најчешће се налазе у хомозиготном стању код потомака блиских сродника.
- г. Консангвинитет је чест у нашој средини.
- д. Ниједна од наведених.

17. Окружите слово /слова под којим су тачне реченице:

- а. Бјеланчевине су полипептиди.
- б. Нуклеинске киселине су полипептиди.
- в. Аминокиселине су полипептиди.
- г. У једном молекулу протеина налази се више стотина хиљада нуклеинских киселина.
- д. Ниједна од наведених.

18. Окружите слово /слова под којим су тачне реченице:

- а. Централни нервни систем сачињавају мозак и кичмена мождина.
- б. Централни нервни систем сачињавају мозак, кичмена мождина и аутономни нервни систем.
- в. Кичмена мождина је састављена из сиве супстанце.
- г. Сиву супстанцу сачињавају нервна влакна.
- д. Ниједна од наведених.

19. Шта карактерише мејозу:*(окружите слово под којим су тачни одговори)*

1. кросинг-овер,	а. 1,2,3.
2. спермиогенеза,	б. 1,2,4.
3. тетраде,	в. 1,3,4.
4. хијазме.	г. 2,3,4.
	д. 1,2,3,4.

20. Сложено једињење аденозин-трифосфат (АТФ) састоји се из:*(окружите слово под којим су тачни одговори)*

1. гуанина,	а. 1,2,3.
2. рибозе,	б. 1,2,4.
3. аденина,	в. 1,3,4.
4. три фосфатне групе.	г. 2,3,4.
	д. 1,2,3,4.

21. Молекул ДНК налази се у:*(окружите слово/слова под којим су тачни одговори)*

- а. митохондријама,
- б. Голџијевом апарату,
- в. пероксизомима,
- г. једру,
- д. ниједном од наведених.

22. Амнион је:*(окружите слово/слова под којим су тачни одговори)*

- а. хормон хипофизе,
- б. ембрионова течност,
- в. ларва бескичмењака,
- г. ембрионална овојница,
- д. ниједно од наведених.

23. Ако вам је потребна крв за особу О крвне групе, којег ћете од наведених давалаца одабрати:*(окружите слово/слова под којим су тачни одговори)*

- а. АО,
- б. ВО,
- в. АВ,
- г. ниједног од наведених.

24. Брахидактилија је појава:*(окружите слово/слова под којим су тачни одговори)*

- а. сраслих прстију,
- б. кратких прстију,
- в. шест прстију на стопалима,

- г. шест прстију на шакама,
- д. ниједно од наведених.

25. Штитна жлијезда лучи:

(окружите слово/слова под којим су тачни одговори)

- а. естроген,
- б. кортизон,
- в. инсулин,
- г. тироксин,

ТЕСТ ПИТАЊА ИЗ ПСИХОЛОГИЈЕ

1. Особа чије су емоционалне реакције ријетке, снажне и дуготрајне назива се:

- а) сангвиник,
- б) колерик,
- в) меланхолик,
- г) флегматик.

2. Особа која много размишља, која се често бави самом собом и својим унутрашњим процесима и која је повучена, пасивна, означава се као:

- а) интровертна личност,
- б) екстровертна личност,
- в) ауторитарна личност,
- г) неуротична личност.

3. Закон симетричности и добре форме формулисали су:

- а) психоаналитичари,
- б) бихејвиористи,
- в) гешталт психолози,
- г) хуманистички психолози.

4. Краткорочно памћење траје око:

- а) седам дана,
- б) седам часова,
- в) два-три часа,
- г) два-три минута.

5. Рекогниција је:

- а) доживљај да смо на неком мјесту, на којем се иначе први пут налазимо, већ раније били.
- б) свијест да је опажено некада раније било присутно у нашем искуству.
- в) парапсихолошка способност сазнања будућих догађаја.
- г) појава да раније научено омета учење новог градива.

6. Карактеристике инструменталног учења Торндајк је утврдио у својим експериментима са:

- а) псима,
- б) пацовима,
- в) голубовима,
- г) мачкама.

7. Теорија личности Доларда и Милера убраја се у:

- а) хуманистичке теорије,
- б) бихејвиористичке теорије,
- в) социјалне теорије,
- г) психодинамичке теорије.

8. Утврђивање веза и односа међу појавама представља суштину:

- а) ставова,
- б) интуиције,
- в) мишљења,
- г) учења.

9. Ми смо тужни зато што плачемо (а не обрнуто), тврди:

- а) Фројд,
- б) Мари,
- в) Шахтер,
- г) Ланге.

10. Полагање испита, који је услов за упис на следећу годину, за студента који полаже представља:

- а) стресор,
- б) стрес,
- в) посттрауматски стресни поремећај,
- г) шок.

11. Група са којом се појединац упоређује и чије норме прихвата назива се:

- а) социјалном групом,
- б) примарном групом,
- в) пријатељском групом,
- г) референтном групом.

12. Први психотерапеутски поступак је:

- а) психоанализа,
- б) бихејвиорални поступак,
- в) гешталт терапија,
- г) примарна психотерапија.

13. Појединац, који своју несвјесну агресивност скрива претјераном брижношћу и љубазношћу, користи се механизмом одбране који се назива:

- а) рационализацијом,
- б) негирањем,
- в) реактивном формацијом,
- г) потискивањем.

14. Масовни медији представљају:

- а) извор социјализације,
- б) агенс социјализације,
- в) процес социјализације,
- г) средство масовне пропаганде.

15. Хомеостазни мотиви су урођени.

- а) ДА
- б) НЕ

ТЕСТ ПИТАЊА ИЗ СОЦИОЛОГИЈЕ

1. „Отвореним“ друштвом назива се:

- а) друштво које карактерише висока стопа миграције становништва,
- б) друштво које карактерише висока стопа друштвена мобилности,
- в) удружење које регрутује своје чланство независно од расне, родне и класне припадности,
- г) друштво које не живи у изолацији.

2. Уз богатство и престиж, трећи елемент друштвеног положаја је:

- а) образовање,
- б) класна припадност,
- в) стил и укус,
- г) друштвена моћ.

3. Михелсов „гвоздени закон олигархије“ односи се на:

- а) друштвене промјене на прелазу из бронзаног у гвоздено доба,
- б) концентрацију моћи у врху друштвених организација, посебно политичких партија,
- в) повећање продуктивности рада путем поштравања радне дисциплине,
- г) предузимање нафтне привреде од стране тајкуна у руској транзицији.

4. Који од наведених мислилаца сматра да су припадници елите по природи способнији од припадника масе:

- а) Рајт Милс,
- б) Вилфредо Парето,
- в) Макс Вебер,
- г) Махатма Ганди.

5. Подјела друштва на слојеве заснива се на:

- а) друштвеном положају,
- б) структури моћи у групи,
- в) степену присности између чланова групе,
- г) степену формализације односа између чланова групе.

6. Идеја о тродимензионалном раслојавању друштва, по основу класе, статуса и партије, приписује се:

- а) К. Марксу,
- б) М. Веберу,
- в) М. Фукоу,
- г) И. Гофману.

7. „Неолитска револуција“ је назив за:

- а) устанак Јевреја у доба вавилонског ропства,
- б) настанак великих индустријских градова,
- в) настанак првих трајних сеоских насеобина,
- г) настанак постмодерне књижевности.

8. О три нивоа примјене упоредног метода у социологији, говорио је:

- а) Платон,
- б) Веласкез,
- в) Диркем,
- г) Шенберг.

9. Полиандрија је:

- а) облик брака у коме један мушкарац ступа у брачне односе са више жена,
- б) брак између два или више мушкараца,
- в) брак једне жене са више мушкараца,
- г) обред везан за сахрану припадника највишег staleжа у полинезијским друштвима.

10. На откривању неопходних и довољних услова појава заснива се:

- а) операционализација,
- б) научно објашњење,

- в) упоредни метод,
- г) анализа садржаја.

ЛИТЕРАТУРА

БИОЛОГИЈА

1. Биологија за 1. разред гимназије и пољопривредне школе; Б. Татић.
2. Биологија за гимназију природно-математичког смјера и за пољопривредног техничара; М. Крунић, И. Савић.
3. Биологија за гимназију друштвено-језичког смјера; М. Крунић, И. Савић, Љ. Ђулафић-Стевановић.
4. Биологија за општу гимназију; М. Крунић, И. Савић, Љ. Ђулафић-Стевановић.
5. Биологија за 3. разред гимназије општег и природно-математичког смјера; В. Петровић, М. Пашић, Љ. Ђулафић, Г. Цвијић.
6. Биологија за 3. разред гимназије друштвено-језичког смјера и 4. разред опште гимназије; Д. Маринковић, Б. Чурчић, В. Петровић, М. Пашић, Б. Стевановић.
7. Биологија за биологију природно-математичког смјера; Маринковић, Савић, Чурчић, Терзија.

ПСИХОЛОГИЈА

1. Психологија за гимназије; П. Стојаковић.

СОЦИОЛОГИЈА

1. Социологија за средње школе; Б. Ковачевић.
2. Социологија; Митровић, Петровић.

ПРОСТОР И ОПРЕМА

Факултет се налази у згради која има око 5000 m², опремљен је свом неопходном опремом за извођење модерног наставног прецеса.

Факултет има два амфитеатра са озвучењем и велики број учионица. Сви амфитеатри и учионице су опремљени рачунаром и видео пројектором. У склопу Факултета налазе се и централна истраживачка лабораторија, лабораторије за хистологију, патологију, хемију и биохемију, дисекциона анатомска сала, лабораторија за клиничке вјештине са видео системом помоћу којег је могуће пратити вјежбе са удаљене локације, претклиничко одјељење, деканат, студентску организацију, администрацију, итд.

Факултет има сопствену библиотеку, читаоницу, два рачунарска центра са сталним приступом интернету. У кругу зграде Факултета омогућен је и бежични приступ интернету. Библиотека Медицинског факултета располаже фондом од преко 10.000 библиотечких јединица, има приступ *on line* научним базама података из области биомедицинских наука и рачунаре преко којих могу приступити бази електронских часописа. На располагању студентима су и градска библиотека и градска читаоница.

Студенти добијају обавјештења преко електронске огласне табле у холу факултета, као и преко интернет странице Факултета. Зграда Факултета посједује систем видео надзора.

Наставна база и центри

У оквиру Медицинског факултета се налази и Центар за биомедицинске науке који располаже са три лабораторије: лабораторија за биологију ћелије и имунологију, лабораторија за молекуларну генетику и лабораторија за клиничку фармакологију. У лабораторији се спроводе истраживања у оквиру докторских студија и научноистраживачких пројеката.

Специјалистички центар за стоматологију је подорганациона јединица и наставна база Факултета на студијском програму Стоматологија. За извођење практичне наставе у Специјалистичком центру, опремљене су претклиничке и клиничке сале, као и зуботехничка лабораторија. Поред тога, активности Центра су усмјерене на превенцију, дијагнозу и лијечење оштећења и болести усне дупље.

За потребе едукације студената Студијског програма Специјална едукација и рехабилитација опремљен је Центар за рани развој дјете. Центар у свом саставу има ординације и сензорну собу намијењене за развој способности и вјештина особа са сметњама у развоју.

Универзитетска болница Фоча представља дио здравственог система РС у којој се пружају услуге секундарне и терцијарне здравствене заштите. У Болници се годишње лијечи око

10 000 пацијената, од којих је 1/4 ван територије коју покрива ова здравствена установа. Уједно представља наставну базу Факултета за одвијање практичне наставе на свим студијским програмима.

Поред тога, за потребе реализације квалитетнијег наставног процеса, Медицински факултет има потписане Уговоре о сарадњи са: Основном школом „Свети Сава“, Фоча; Основном школом „Веселин Маслеша“, Фоча; Средњошколским центром Фоча; Центром за социјални рад, Фоча; Удружењем за помоћ дјечи и омладини са посебним потребама „Трачак наде“, Фоча; Домом здравља Фоча; Центром за рани раст и развој, Фоча; Заводом за смјештај женске дјеце и омладине ометене у развоју, Вишеград; Психијатријском Болницом Соколац; Домом за старија лица „Сунце“ Рогатица; Здравствено туристичким центром „Бања Врућица“; Институтом за инфективне и тропске болести Клиничког центра Србије, Београд; Институтом за судску медицину, Београд; Институтом за нуклеарну медицину и болести метаболизма „Чигота“ и Ресурсним центром за образовање и оспособљавање „1. Јун“ Подгорица.

Студентски савез Медицинског факултета Фоча

Студентски савез Медицинског факултета у Фочи основан је 1999. године. За обављање активности Савез има своје просторије у згради Медицинског факултета.

Секције Савеза су бројне и своје активности врше унутар одређених области. Свака секција има предсједника, једног или два подпредсједника и најмање пет чланова са свих година студија.

На скупштини Савеза, представници секција, односно представници по годинама, подносе извјештаје о свом раду, разматрају се планови будућих активности, студентска питања и проблеми.

ПРАКТИЧНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Неколико информација о Фочи

Фоча је данас општина у којој живи 20 000 становника. У поратном периоду, Фоча се развила у значајан образовни и здравствени центар. У Фочи данас дјелују двије високошколске установе, Православни богословски факултет “Св. Василија Острошког” и Медицински факултет, као и средња Богословска школа “Св. Петра Дабробосанског” и Средњошколски центар.

Од културних установа у граду се налазе Централна библиотека, Центар за културу и информисање, Музеј, Архив, Градско позориште, а активна су и различита културна друштва и удружења. Као информативно гласило у општини, дјелује Радио Фоча. Спорт на подручју фочанске општине заступљен је кроз рад више клубова, који окупљају младе. Од спортских објеката у граду постоји градски стадион, спортска дворана, тениски терени, терени за мали фудбал и кошарку на отвореном.

У привредном развоју, општина Фоча највеће могућности има у туризму и хидропотенцијалу. Национални парк “Сутјеска”, са јединственом прашумом Перућицом, пружа изванредне могућности за развој туризма. Посебна туристичка атракција је сплаварење ријекама Таром и Дрином, која сваке сезоне окупи неколико хиљада туриста.

Традиционалним гостопримством и природним ријеткостима, Фоча оправдава назив жељеног мјеста, како је то стајало у значењу њеног првог имена.

Како стићи у Фочу?

Фоча се налази на југоистоку Републике Српске и Босне и Херцеговине, око 80 км од Сарајева, 160 км од Подгорице и 340 км од Београда.

- Долазак из Сарајева: вожња траје око 1 сат и 15 минута, аутобусом или аутомобилом.
- Долазак из Подгорице: вожња траје око 3 сата, аутобусом или аутомобилом.
- Долазак из Београда: вожња траје око 7 сати, аутобусом или 5 сати аутомобилом.
- Више информација можете добити на мапама, које се налазе на нашем сајту.

Смјештај студената

Студентски дом

За смјештај студената Медицинског и Богословског факултета у Фочи, отворен је новоизграђени студентски дом са 340 мјеста. Студентски дом је најмодернија установа у Републици Српској која пружа услуге исхране и смјештаја студената.

Конкурс за мјесто у ЈУ Студентски дом Фоча расписује се прије почетка академске године. Сви редовни студенти, који се први пут уписују на факултет, имају право да конкуришу.

Смјештај у дом почиње 1. октобра.

Цијене у студентском дому:

- Смјештај и храна са три obroka, на мјесечном нивоу, износи 144,00 КМ.
- Храна у студентском дому за студенте који нису смјештени у дому (на мјесечном нивоу) износи 180,00 КМ.
- Смјештај и храна за студенте стране држављане (осим држављана Републике Србије) износи 284,00 КМ.
- Смештај је организован у двокреветним собама са интернет конекцијом.
- Собе имају сопствено купатило.
- Исхрана је организована у модерно опремљеном ресторану студентског дома.

Напомена: Цијене могу бити кориговане у складу са тренутним цијеновником Студентског дома Фоча.

Контакт:

Студентски дом Фоча

Адреса: Светосавска бб

телефон/фах: +387/58- 490-778

Смјештај у изнајмљеним становима

Цијена оваквог смјештаја зависи од локације, али у просјеку износи за једну собу од 100 – 150 КМ + додатни трошкови, за двособни стан око 300 КМ + додатни трошкови. Ове цијене односе се на намјештене станове. Постоје и ненамјештени станови, а њихова цијена креће се око 150 КМ.

Трошкови живота

Студентима је за мјесечне трошкове смјештаја потребно између 150 и 400КМ, у зависности од смјештаја, и око 150 КМ мјесечно за храну (уколико се не хране у мензи). Ови трошкови не укључују и оне личне, који зависе од начина живота студента.

Валута и промет новца

Званична валута у БиХ је Конвертибилна марка (BAM) ($1EUR = 1,95 BAM$). У свим банкама у Фочи, студенти могу отворити текући рачун. Све банке имају банкомате, који раде 24 часа дневно.

Локални и међуградски саобраћај

Студенти могу користити градски превоз. Пјешачење од центра града до факултета траје око 20 минута.

Град је повезан са свим великим градовима у региону, свакодневним, редовним аутобуским линијама.

Слободне активности

Факултет посједује властите спортске терене са слободним приступом за све студенте. Студентима су на располагању терен за кошарку, мали фудбал, рукомет и одбојку.

Такође, у граду постоји неколико спортских терена и сала, фитнес клубова, као и спортска дворана, уређена шеталишта, биоскоп, позориште, музеј, велики број ресторана и кафеа, тржни центри, као и мноштво других садржаја.

Више информација можете добити на сајту факултета и у студентском Савезу.

Административне формалности у вези са боравком у Републици Српској и БиХ

Према упутствима која смо добили, за одобрење привременог боравак потребна је следећа документација:

1. Приликом уласка у БиХ, странац (студент, ученик) је дужан да од припадника ДГС тражи евидентирање уласка (утискивање улазног штембиља у пасош);

2. Доласком у мјесто боравка странац се пријављује надлежној полициској станици, гдје му се издаје образац пријаве пребивалишта (образац К- 13 се купује у књижари и попуњен предаје дежурном полицајцу у Полицијској станици Фоча);

3. Након извршене пријаве и добијања обрасца К- 13, студент-ученик подноси захтјев за одобрење привременог боравка у Теренском Центру Источно Сарајево, и уз захтјев прилаже:

- 100,00 КМ републичке административне таксе (уплаћује се у пошти или банци на жиро рачун број 5620990000055687; сврха дознаке: Републичка административна такса; врста прихода: 722111);
- једна фотографија, мања;
- двије овјерене копије пасоша (генералије, посљедњи улаз у БиХ, виза);
- фотокопија картона пријаве боравка странаца (образац К- 13);
- доказ о обезбјеђеном смјештају (доказ о посједовању куће или стана или уговор о закупу куће или стана или други еквивалент);
- љекарско увјерење из којег је видљиво да странац не болује од обољења од високог ризика по околину (љекарско увјерење ће се издавати на Медицинском факултету у Фочи);
- потврда о упису на образовну установу за текућу годину (потврду издаје Студентска служба Медицинског факултета у Фочи);
- доказ да је извршена уплата школарине или других трошкова образовне или друге институције у БиХ (потврду издаје Студентска служба Медицинског факултета у Фочи);
- доказ о средствима за издржавање (доказ о примању стипендије, плате или друге накнаде, банковни извод о стању текућег рачуна, изјава држављанина БиХ да му обезбјеђује средства за издржавање и доказ о постојању истих);
- доказ о обезбјеђеном здравственом осигурању.

Наведена документа се предају у два примјерка, од којих један примјерак мора бити оригинал или овјерена копија.

Здравствено осигурање: полиса осигурања, медицинске услуге

Здравствена заштита студената организована је у Дому здравља у Фочи. Студенти из Републике Српске су обавезни да се региструју код љекара породичне медицине у Дому здравља у Фочи.

Сваки студент мора имати здравствено осигурање (за држављане Србије приложити одговарајућу документацију Фонда здравственог осигурања код кога је осигуран за остваривање здравственог осигурања, по основу Споразума о специјалним паралелним везама).

Постоји неколико осигуравајућих друштава у Фочи, који пружају сличне услове здравственог осигурања.

Важни телефонски бројеви:

- Цивилна заштита 121
- Полиција 122
- Ватрогасци 123
- Хитна медицинска помоћ 124
- Тачно вријеме 125
- Саобраћајни сервис 128